

Slagelse Kommunes hørings svar til Forslag til Region Sjællands Udviklingsstrategi 2024 – 2033

Slagelse Kommune har modtaget Forslag til Region Sjællands Udviklingsstrategi 2024 – 2033 med frist for bemærkninger den 31. december 2023.

Slagelse Kommune har med stor interesse læst forslaget, da Slagelse Kommune, som én af 17 kommuner i regionen, ser sig som vigtig medspiller i at løfte de strategiske dagsordener til gavn for regionens udvikling.

Det er afgørende for sammenhængene på tværs af regionen, at regionens udviklingsstrategi skaber en overordnet retning og et ambitionsniveau, der matcher de dagsordener, der er repræsenteret i regionen.

Slagelse Kommunes udviklingsstrategi og kommuneplan understøtter det gode liv og bæredygtig vækst ved at have attraktive rammer for blandt andet uddannelse, erhvervsudvikling og bosætning. Dette er i overensstemmelse med regionens fem temaer med dertilhørende strategiske målsætninger, hvor fokus er at sikre, at regionen fremstår attraktiv, med de rette ressourcer, med gode partnerskaber og med øje for den grønne omstilling og de nye muligheder, der ligger i at være tættere forbundet med Tyskland, når Femern Bælt-forbindelsen forventeligt er færdig i 2029.

Slagelse Kommune ser gode muligheder for at kunne bidrage aktivt til at løfte de strategiske dagsordener, regionens udviklingsstrategi fremhæver, og har særligt fokus på nedenstående emner:

En attraktiv region

Slagelse Kommune er enig med Region Sjælland om at italesætte regionen som den attraktive region. Kun ved at være fælles om at fortælle de gode historier og være stolte af vores region, kan vi få andre til at flytte hertil og dermed skabe grundlaget for en fremtidig udvikling.

Slagelse Kommunes udviklingsstrategi italesætter ønsket om at fremme opførelse af bæredygtige boliger, klimavenlige boligområder og alternative boformer for på den måde aktivt at sende et signal til omverdenen om, at innovative løsninger og nye tilgange er velkomne. Med kommuneplanen er der også fokus på at sikre udviklingsmuligheder i landdistrikterne, hvor særligt de lokale udviklingsplaner kan være med til at understøtte udviklingen.

Kulturen træder fint frem som vigtige aktører. Slagelse Kommune savner dog et lidt tydeligere fokus på, hvordan "alt det vi har", også kan spille en større rolle. Der er meget formuleret op om at skabe flere nye tilbud, så flere benytter sig af kulturelle tilbud. Slagelse Kommune mener, at det kunne være værdifuldt, hvis også endnu flere får glæde af det, vi allerede har, og at stederne udvikler sig i tråd med efterspørgsel, tendenser og behov på tværs af tematikkerne i strategien.

En attraktiv region har også fokus på turisme. Her kunne udviklingsstrategien godt betone, hvordan kulturlivet bliver en yderligere styrke ind i også vækst og turisme. En overvejelse kunne være, at det strategiske mål omkring kulturen også får et fokus på at spille en positiv rolle for turismen.

Slagelse Kommune mener desuden, at der med fordel kan rejses en opmærksomhed på, hvordan turisme og turistattraktioner også bliver en faktor, som tages med i betragtning, når der tales infrastruktur. Destination Sjælland peger blandt andet på, at éndagsturister fra København udgør et stort potentiale – her kan der med fordel være fokus på både turister i egen bil og turister med offentlig transport. I den forbindelse anbefaler Slagelse Kommune, at der også rejses en opmærksomhed sæsoner samt evt. midlertidighed og fleksibilitet omkring transportmuligheder for turister under temaet den sammenhængende region og med tråde til temaet omkring Femern Bælt.

Sundhed er en vigtig prioritering

Et godt helbred er vigtigt for menneskers frihed til at kunne leve det liv, de ønsker. For mange gælder det, at et godt helbred er forudsætningen for at trives og udfolde sine potentialer og muligheder. Herunder at gennemføre sin skolegang, tage en uddannelse og komme i beskæftigelse mm.

I Slagelse Kommune er sundhed og forebyggelse et vigtigt område. Med kommunens nye sundhedspolitik, som er gældende fra januar 2024, vil vi fremadrettet fokusere på at styrke den tidlige forebyggende indsats, understøtte fællesskaber og sikre lige muligheder for alle.

Slagelse Kommune savner, at der i regionens udviklingsstrategi er et større fokus på sundhed og forebyggelse. Dette qua at borgernes sundhedstilstand spiller tæt sammen med deres mulighed for at udfolde deres evner inden for bl.a. uddannelse, beskæftigelse, natur- og kulturoplevelser, grøn omstilling mm.

Der er fokus på idrætsforeninger, natur og kultur, men meget lidt konkret/målettet omkring det potentiale og den værdi fritidslivet har ind i flere af de relevante områder og udfordringer, der er identificeret. Slagelse Kommune anbefaler, at der skabes øget tydelighed og fokus på, hvordan fritidslivet og en mangfoldighed i fritidslivet forventes at kunne påvirke positivt i den ønskede strategiske udvikling.

Slagelse Kommune savner, at der under den "attraktive region" er et ambitiøst mål for at få flere med i fritidsaktiviteter og dermed også have fokus på, hvordan vi, som samlet region, løfter både sundhed og trivsel via de mange forskellige fritidsfællesskaber.

Uddannelse er afgørende

Slagelse Kommune har, som den øvrige region, en meget høj andel af unge, der enten ikke fortsætter i ungdomsuddannelse efter grundskolen, eller ikke færdiggør en ungdomsuddannelse.

En af de helt centrale udfordringer er, at mange af de unge har barrierer, som udfordrer deres mulighed for at tage en uddannelse. Således har mere end halvdelen af de unge, der har kontakt til Slagelse Kommunes Ungeenhed, psykiske udfordringer. Det arbejder Slagelse Kommune målrettet for at tage hånd om, og det er en udfordring, som skal håndteres, hvis det regionale mål om, at 85 % af de 25-årige har en ungdomsuddannelse i 2034, skal indfries.

Slagelse Kommune deler Regionens Sjællands ambition om at skabe uddannelsesmiljøer, som er erhvervsrettede. Dette gør kommunen i forvejen via Unge i Praksis, som målrettes elever fra 7. klasse og op på kommunens grundskoler.

Derudover har vi en 10. klasse, som i det nye år forankres på en erhvervsuddannelse og derved sikrer en stærkere kobling til erhvervsuddannelserne.

I forlængelse af det mener Slagelse Kommune, at regionens udviklingsstrategi bør have et større fokus rettet mod faglærte uddannelser, og ikke kun rettet mod de unge men også erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser, da ufaglærte voksne også kan løfte deres kompetencer.

Rekruttering og det sjællandske uddannelsesmiljø har i forskellige sammenhænge udmøntet sig i et samarbejde mellem kommunen og eksempelvis professionshøjskolen Absalon. Det er et samarbejde, som har eksisteret en rum tid, og som fremadrettet også vil blive prioriteret. Der er i samarbejdet særligt fokus på velfærdsuddannelserne.

Slagelse Kommune mener, at regionens udviklingsstrategi med fordel kunne fremhæve nogle af regionens styrker, herunder, at der med Slagelse, Næstved og Kalundborg er stærke uddannelsesbyer. Slagelse Kommune anbefaler, at udviklingsstrategien får løftet et fokus på, hvorledes man kan understøtte disse stærke uddannelsesbyer, så man undgår de unges udflytning.

Slagelse Kommunes udviklingsstrategi har, både hvad angår indsatsen under uddannelse og under erhverv, et tydeligt fokus på at sikre sammenhæng og synergi mellem uddannelse og erhverv. De eksisterende virksomheder skal kunne rekruttere lokal arbejdskraft, og unge under uddannelse skal kunne få job på det lokale arbejdsmarked. At det skal lykkes, er også tydeligt i de netværk og samarbejder, der allerede er etableret, og som pågår. Med en forventet ny erhvervsstrategi vedtaget i december 2023 vil den indsats blive styrket, og her vil der også blive kigget på, hvordan man kan arbejde med rekruttering af udenlandsk arbejdskraft. I regionens udviklingsstrategi kunne dette perspektiv godt træde tydeligere frem, særligt med henblik på mulighederne, der vil opstå med Femern Bælt forbindelsen.

Der er potentiale i sammenhængene

I forhold til den "Sammenhængende region" finder Slagelse Kommune det yderst relevant, at Region Sjælland vil;

"Skabe fleksible og sammenhængende mobilitetsløsninger sammen med borgere, uddannelser og virksomheder". Dette bør ses i sammenhæng med den kommunale del af at understøtte mobilitetsløsninger. Sammenhængen kan alene skabes, hvis alle parter opnår enighed om, at der prioriteres efter de samme målsætninger. Store udgiftsstigninger på alle dele af de offentlige udgifter har igennem de seneste år haft en stor negativ effekt på serviceniveauet på den kollektive trafik i mange kommuner. Særligt er det en udfordring, at det medfører store

udgifter til driften på sammenhængen i de tyndt befolkede områder. I tilfælde af, at Region Sjælland de steder hvor den kollektive trafik har svære vilkår, gennem lokale partnerskaber, vil udvikle nye, fleksible mobilitetsløsninger, må det være en forudsætning, at disse initiativer sker i samarbejde med relevante kommuner.

Slagelse Kommune mener, at det er vigtigt, at der i det påtænkte arbejde med at understøtte transformationen af mobilitetsløsninger, der går udover de traditionelle, prioriteres nødvendige ressourcer. Det er afgørende, hvis det skal blive en succes at ændre adfærd hos de personer, der efterspørger transport.

Hvis Regionen har et ønske om, at der arbejdes for, at adgang til egen bil ikke er en forudsætning for at bo og være ung i Region Sjælland, må succesen afhænge af, at arbejdet sker sammen med kommunerne i regionen. I den forbindelse vil det nok forudsætte, at region og kommuner opnår enighed om fælles forpligtigelser.

Slagelse Kommune finder det meget relevant, at der arbejdes med at sætte fart på den grønne omstilling af busser og lokaltog og ser gerne, at arbejdet sker, så der er sammenhæng med de målsætninger, der vil blive indeholdt af Movias Mobilitetsplan 2024.

Med henvisning til Movias opgørelse over den grønne omstilling er det vurderet, at alle kommuner og regioner vil kunne nå i mål senest i 2030, hvis opgaven prioriteres. I regionens udviklingsstrategi er det anført, at der vil være 100 % grøn kollektiv trafik i 2034.

Slagelse Kommune anerkender, at der allerede i dag findes gode sammenhæng mellem trafikale knudepunkter på den kollektive trafik.

I forhold til vejforbindelser er det stadig af overordentlig vigtighed, at der på regionalt og fælleskommunalt plan arbejdes på at sikre en opgradering af rute 22 "Den Sjællandske Tværforbinding" mellem Kalundborg – Slagelse – Næstved – E47 (Rønnede).

Slagelse Kommune er enig med Region Sjælland, at der med Femern Bælt-forbindelsen åbner sig nye muligheder for regionen som helhed. De muligheder skal vi byde velkommen, og vi skal orientere os mod syd for at skabe nye sammenhænge og nye vækstmuligheder. Det kalder også på strategiske partnerskaber og stærke samarbejder med fælles sigte om at løfte regionen. Det arbejde deltager Slagelse Kommune gerne i.

Den grønne fremtid

Af strategien fremgår, at Regionen vil:

"Reducere CO₂-udledningen og styrke grøn omstilling inden for arealanvendelse, klimatilpasning og vedvarende energi", "Bekæmpe forurening af drikkevandet og skabe mere natur og biodiversitet" og "Mindske forbruget af råstoffer og øge genanvendelsen af naturressourcer".

Slagelse Kommune finder ovenstående indsatser relevante og i fin tråd med Slagelse Kommunes Bæredygtighedsstrategi og DK2020 Klimaplan.

Slagelse Kommune finder det positivt, at de strategisk mål er konkrete med klare reduktionsmål. Der synes dog ikke at være klar sammenhæng mellem det, Regionen vil (jf. ovenstående første afsnit) og målene. Særligt virker målet om genanvendelse af plastik meget snævert i en regional udviklingsstrategisk sammenhæng.

Samarbejde på tværs af interesser, koordinering, helhedsorienteret tilgang og styrkelse af borgernes engagement nævnes i strategien som vigtige elementer for at fremtidssikre regionen som en grøn region. Det er uklart, hvordan der mere konkret skal arbejdes med dette, herunder hhv. Regionens og kommunernes rolle og samspillet mellem parterne.

Slagelse Kommune savner, at strategien adresserer vores store udfordringer særligt i forbindelse med havmiljøet, og en stillingtagen til, hvordan regionen vil arbejde for at fremme natur og biodiversitet.

Korsør nævnes som risikoområde for oversvømmelser. Slagelse Kommune bemærker, at andre områder i kommunen også er oversvømmelsestruede, og at højvandssikring er en generel udfordring, som ikke alene skal adresseres til Korsør.

Slagelse Kommune mener, at det bør indgå i regionens strategi at bevare en decentral vandindvinding. Slagelse Kommune er enig i, at hvor det er muligt at anvende alternativ til drikkevand, bør der arbejdes for dette.

Venlig hilsen

Slagelse Kommune